O LUÅ½IÄŒKIM SRBIMA - 08.07.2011.

Autor Ljuba
Friday, 08 July 2011
Poslednji put aÅ¾urirano Saturday, 09 July 2011

Ð£ Ð›ÐµÐ³Ð°Ñ‚Ñƒ ÐœÐ¸Ð»Ð¸Ñ›Ð° Ð¾Ð´ ÐœÐ°Ñ‡Ð²Ðµ Ð¿Ñ€Ð¾Ð¼Ð¾Ð²Ð¸Ñ•Ð°Ð½Ð° ÐºÑšÐ¸Ð³Ð° Ð¿Ñ
Ð´Ñ€ ÐœÐ¸Ñ›Ð° Ð¦Ð²Ð¸Ñ˜ÐµÑ‚Ð¸Ð¸Ñ›Ð°
â€žÐ£ Ð›Ð•ÐŸÐžÐˆ Ð"ÐžÐœÐžÐ'Ð˜Ð•Ð˜ Ð›Ð£Ð–Ð˜Ð§ Ð¡Ð'Ð•â€œ

ÐžÑ•Ð¼Ð¾Ð³ Ñ˜Ñƒ»Ð° 2011. Ð³Ð¾Ð´Ð¸Ð½Ðµ, Ñƒ Ð›ÐµÐ³Ð°Ñ‚Ñƒ ÐœÐ¸Ð»Ð¸Ñ›Ð° Ð¾Ð´ ÐœÐ°Ñ‡Ð²Ðµ, Ñƒ Ð¾Ñ€Ð³Ð°Ð½
ÐšÑƒÐ»Ñ‚ÑƒÑ€Ð½Ð¾Ð³ Ñ†ÐµÐ½Ñ‚Ð°Ñ€ ÐšÑ€Ñƒ˜ÐµÐ²Ð°Ñ†, Ð¿Ñ€Ð¾Ð¼Ð¾Ð²Ð¸Ñ•Ð°Ð½Ð° Ñ˜Ðµ ÐºÑšÐ¸Ð³Ð° Ð¿Ñƒ
Ð¦Ð²Ð¸Ñ˜ÐµÑ‚Ð¸Ð¸Ñ›Ð° â€žÐ£ Ð›ÐµÐ¿Ð¾Ñ˜ Ð´Ð¾Ð¼Ð¼Ð²Ð¸Ð½Ð¸ Ð›Ñƒ Ð¶Ð¸Ð²Ð¾Ñ… Ð¡Ñ€Ð±Ð°â€œ. Ðž ÐºÑšÐ¸Ð·Ð¸ Ñ•Ñ
Ð³Ð¾Ð²Ð¾Ñ€Ð¸Ð»Ð¸ ÐœÐ¸Ð»Ð¸Ñ› ÐŸÐµÑ€Ð¾Ð²Ð¸Ñ›, ÐºÑšÐ¸Ð¶Ð½Ð¸ ÐºÑ€Ð¸Ñ‚Ð¸Ñ‡Ð°Ñ€ Ð¸ Ð‰Ñƒ±Ð¸Ñˆ° Ð¡
ÐºÑšÐ¸Ð¶Ð½Ð¸Ð².

ÐœÐ¸Ñ›Ð° Ð¦Ð²Ð¸Ñ˜ÐµÑ‚Ð¸Ñ› Ð³Ð¾Ð²Ð¾Ñ€Ð¸ Ð¾ Ñ•Ð²Ð¾Ñ˜Ñ˜Ð¾ ÐºÑšÐ¸Ð·Ð¸

- Ð¡Ñ€Ð¿Ñ•ÐºÐ° Ð¿Ñƒ Ñ€Ð¾Ð¿Ð¿Ð¸Ð¼Ð¸Ð½Ð° Ð¿Ñ€Ð¾Ð·Ð°, Ð¿Ð¾Ñ‡ÐµÐ² Ð¾Ð´ Ð˜Ñ•Ð¸Ð´Ð¾Ñ€Ðµ Ð¡ÐµÐºÐ¸Ñ›, Ð˜Ð¾Ð²
ÐœÐ¸Ð»Ð¾Ñ˜Ð° Ð¦Ñ€ÑšÐ°Ð½Ð¾Ð¼Ð¾Ð³ Ð¸ Ð"ÐµÐ¾Ñ•Ð°Ð½Ðµ ÐœÐºÐ°Ñ•Ð¸Ð¼Ð¾Ð²Ð¸Ñ›, Ð¸Ð¼Ð° Ð¸ Ð¾Ñ€Ð¸Ð¶Ð¸Ð½Ð¸
Ð¿Ñ€ÐµÐ´Ñ•Ñ‚Ð°Ð²Ð¸Ð¼Ð° Ñƒ Ð´ÐµÐ»Ñƒ Ð´Ñ€ ÐœÐ¸Ð»Ð¸Ñ›Ð°, Ð¿ÐµÐ¾Ð½Ð¸ Ð¸ Ð¾Ñ€Ð¸Ð¶Ð¸Ð½Ð¸
Ð¦Ð²Ð¸Ñ˜ÐµÑ‚Ð¸Ð¸Ñ›Ð° â€žÐ£ Ð›ÐµÐ¿Ð¾Ñ˜ Ð´Ñ€ÐµÐ»Ñƒ Ð´Ñ€ ÐœÐ¸Ð»Ð¸Ñ›Ð°, Ð¿ÐµÐ¾Ð½Ð¸ Ð¸ Ð¿Ñ€ÐµÐ¿Ð¾Ñ˜ÐÐ¸Ð¼Ð¸Ð½Ð¸
Ð¿Ñ€ÐµÐ¿Ð¾Ñ˜ÐÐ¸Ð¼Ð¸Ð½Ð¸ Ñƒ Ð´ÐµÐ»Ñƒ Ð´Ñ€ ÐœÐ¸Ð»Ð¸Ñ›Ð°. ÐžÐ½ Ñ˜Ðµ Ð¸Ð·Ñ€Ð°Ð´Ио Ð¿Ð¾Ñ€ÐµÐ´ Ð¼Ð¾Ñ€Ð¸Ð¼Ð¸Ð½Ð¸
Ð£Ð½Ð¸Ð²ÐÐµÐ·Ð¸Ñ‚ÐµÑ‚Ð° Ð¿Ñ€ÐÐ¼Ð¾Ð¼ Ð²ÐµÐ»Ð¬Ð¸Ð¼Ð¸Ð½Ð¸ Ð¿Ñ€ÐµÐ¼Ð¼Ð¸Ð¼Ð¸Ð½Ð¸
Ð¼Ñƒ Ð¸Ð·Ð¸Ñ‚Ð¸Ñ‡Ð°Ñ€ Ð¿Ñ€ÐÐ¼Ð¾Ð¼ Ð¼Ð¾Ð¼Ð¾Ð³ Ñ•Ð»Ð¾Ð²ÐµÐ½Ð¬Ð¸Ð¼Ð¸Ð½Ð¸ Ð½Ð°Ñ€Ð¾Ð´Ð Ð¸ Ð´Ð¾Ð¿Ñ€ÐÐ¸ÐÐ¸ÐÐ¸
Ð¿Ñ€ÐµÐ´Ñ•Ñ‚Ð°Ð²Ð¸Ð¼Ð¸Ð½Ð¸ Ð¼Ð¾Ð¼Ð¾Ð³ Ñ•Ð»Ð¾Ð²ÐµÐ½Ð¬Ð¸Ð¼Ð¸Ð½Ð¸ Ð½Ð°Ñ€Ð¾Ð´Ð Ð¸ Ð´Ð¾Ð¿Ñ€ÐÐ¸ÐÐ¸ÐÐ¸
Ð¿Ñ€ÐµÐ¾Ð¼Ð¾Ð³ ÑšÐ¸Ñ…
Ð°Ñ„Ð¸Ñ€Ð¼Ð¸Ñ›Ð¸ Ð¸ Ð½Ð° Ð½Ð¼Ð¸Ñ›Ð¸Ñ›Ð¸ Ð¿Ñ€ÐÐ¸Ñ›Ð¸ â€žÐ‘Ð°Ð³Ð´Ð°Ð»Ð°â€œ, ÐºÐ¾Ñ˜Ð¼ Ñ˜Ð¼ Ð¿Ñ€Ð¼ Ð²Ð¸Ñˆ Ð´ÐµÑ†ÐµÐ½Ð¬Ñ˜Ð° Ð¾Ð±Ñ˜ÐÐ¼Ð¾Ð¼ Ð¿Ñ€Ð¾Ð»Ð¾
Ð¿Ñƒ¶Ð¸Ñ‚ÐºÐ¸Ñ… Ð¡Ñ€Ð±Ð° Ð¸ Ð´Ð¾Ð»Ð¾ Ð´Ð¾Ð¿Ñ€Ð¾Ñ• Ð¿Ð¾Ð¿Ñƒ»Ð°Ñ€Ð¸Ñ‚Ð¸Ñ˜ÐÐ¾Ð¼ Ð¾Ð²Ð¾Ð¼ Ð½Ð¼Ð¾Ð³
Ð±Ð»Ð¸Ñ•ÐºÐ¾Ð³ ÐµÐ½Ð¾Ð¼Ð¾Ð³ Ð¼Ð¾Ð¼Ð¾Ð³ Ñ•Ð¾Ð²Ð¾Ð¼ Ð½Ð°Ñ€Ð¾Ð´ÐÐ° Ð¸ Ð´Ð¾Ñ€Ð¸Ð¶Ð¸Ð½Ð¸
Ð¾Ñ„Ð¸Ñ†Ð¸Ñ€Ð¼Ð¸Ñ›Ð¸ Ð¸ Ð¼ÐÐ¸Ñ›Ð¸ Ð¼Ð¾Ñ•Ð¸Ñ›Ð¸ Ñ•Ð¾Ñ™ÐÐ¸Ñ›Ð¸ Ð¿Ñ€ÐÐ¸Ñ›Ð¸
Ð¿Ñ€ÐµÐ´Ñ•Ñ‚Ð°Ð²Ð¸Ð¼Ð¸Ð½Ð¸ Ð¼Ð¾Ð¼Ð¾Ð³ Ñ•Ð¾Ð²Ð¾Ð¼ Ð½Ð°Ñ€Ð¾Ð´ÐÐ¸ Ð¸ Ð´Ð¾Ñ€ÐÐ¸Ñ›Ð¸ Ñ•Ñ€Ð¿ÐºÐ¸ Ñ•Ñ€Ð¿Ñ•ÐºÐ¸
Ð¾Ñ„Ð¸Ñ†Ð¸Ñ€Ð¼Ð¸Ñ›Ð¸ Ð¸ Ð¼ÐÐ¸Ñ›Ð¸ Ð¼Ð¾Ð¼Ð¾Ð³ Ð¼Ð¾Ñ•Ð¾Ð²Ð¾Ð¼ Ð¿Ñ€ÐÐ¸Ñ›Ð¸ Ð¼Ð¾Ñ•Ð¾Ð²Ð¾Ð¼ Ð¿Ñ€ÐÐ¸Ñ›Ð¸
Ð¼Ñƒ Ð¼Ð¾Ñ•Ð¾Ð²Ð¾Ð¼ Ð¿Ñ€ÐÐ¸Ñ›Ð¸ Ñ•Ð¾Ñ™ÐÐ¸Ñ›Ð¸ Ð¿Ñ€ÐÐ¸Ñ›Ð¸ Ð¼Ð¾Ñ•Ð¾Ð²Ð¾Ð¼ Ð¿Ñ€ÐÐ¸Ñ›Ð¸
Ð¼Ñƒ Ñ•Ñ€Ð¿ÐºÐ¸ Ñ•Ñ€Ð¿Ñ•ÐºÐ¸ Ñ•Ñ€Ð¿Ñ•ÐºÐ¸ Ñ•Ñ€Ð¿Ñ•ÐºÐ¸ Ñ•Ñ€Ð¿Ñ•ÐºÐ¸ Ñ•Ñ€Ð¿Ñ•ÐºÐ¸
Ð¼Ñƒ

1. Savremena putopisna proza doÅ¡la je posle sjajne putopisne proze Isidore SekuliÄ‡, JovanaDuÄ•iÄ‡a, MiloÅ¡a Crnjanskog, Rastka PetroviÄ‡a i Desanke MaksimovlÄ‡. Putopisna proza ni ranije ni sada ne moÅ¾e bez svog unutraÅ¡njeg srediÅ¡ta. Kao Å¡to je NjegoÅ¡ u jezgru NenadoviÄ‡evih "Pisama iz. Italijie" a ne Itaalija, tako su poredjenja sa zaviÄ•ajnim predelima i 1judima unutarnje srediÅ¡te putopisa "Praznici putovaja i "Snimci iz. Å vajcarske" Desanke MaksimoviÄ‡. Kod Crnjanskog je bitno - sumatraistiÄ•ko spajanje daljina i naÄ•elo suprotnosti (obale reke Arno i obale Save; BogorodiÄ•ni hram u Pizi i. Visoki DeÄ•ani).

2. U lepoj domovi LuÅ¾iÄ•kiih Srba", putopisnoj priÄ•i MiÄ‡e CvijetiÄ‡a, unutranje srediÅ¡te takoÄ‘e im privlaÄ•nu snagu. To je svega, poÅ¡tovanje luÅ¾iÄ•ko-srpskog naroda i njegovih kulturnih i nauÄ•nih institucija u borbi z.a odrÅ¾anje nacionalnog biÄ‡a da ne nestane u nemaÄ•kom moru. Ta Å¾ila kucavica je na svm stranicama putopisa.

Ali ima joÅ¡ neÅ¡to, druga strana medalje, druga. strana unutarnjeg srediÅ¡ta. OseÄ‡a se imlicitno podrÅ¡ka svom narodu da ne klone pred vetrometinama na Balkanu. I naÅ¡em narodu /juÅ¾nm Srbima/ neophodno je Ä•uvanje i snaÅ¾enje nacionalnog biÄ‡a... da ne klonemo, ni pred alama ni pred vranama.

3. Rad na odrÅ¾avanju luÅ¾iÄ•kosrpskog nacionalnog biÄ‡a, nezamisliv je bez kulturnih institucija, nauÄ•nika, pisaca i umetnik akcentovan je u putopisu MiÄ‡e CvijetiÄ‡a. NaÅ¡ putopisac je prokrstario LuÅ¾icu i studiozno ulazio u delatnost institucija, kao Å¡to su: Serbski dom, Serbski muzej, izdavaÄ•ka kuÄ‡a *Domovina*, Smolerova knjiÅ¾ara, centar knjiÅ¾evnog Å¾ivota, Matic srpsku /maÄ‡ica serbska/, Ä•asopisi *Rozlad* /Odjek/ i Pomjo /PlamiÄ•ak/ za decu, redakciju dnevnog lista, a posebno je istakao rad na oÄ•uvanju jezika, a naroÄ•ito filologa.

4. Susrete sa piscima i nauÄ•nim radnicima LuÅ¾ice, autor je opisao jednostavno, ali su opisi jasni, autentiÄ•ni i Å¡to je glavno, uvek od jakog utiska. Zadovoljstvo je iz putopisa videti skromne i uporne LuÅ¾iÄ•ke Srbe, zadovoljstvo je Ä•uti kako kuca srce naÅ¡eg putopisca ushiÄ‡eno njihovom borbom za odrÅ¾anje nacionalnog biÄ‡a, nacionalne kulture i jezika.

5. Nema dobrog putopisa bez kontakta sa ljudima (to je uÄ•io od Desanke). MiÄ‡o CvijetiÄ‡ prijateljuje sa luÅ¾iÄ•kosrpskim piscima, kulturnim radnicima i nauÄ•nicima, vodi dijaloge i u Institutu i u izdavaÄ•koj kuÄ‡i i u knjiÅ¾ari... i u kafani. Njegovi susreti sa luÅ¾iÄ•kosrpskim piscima pravi su portretski medaljoni: Marko MeÅ¡kank, MjerÄ‡in Felker - predsednik MaÄ‡ice serbske, Beno Budar - pisac za decu i odrasle.

Da zakljuÄ•im. Putopis MiÄ‡e CvijetiÄ‡a *U lepoj domovini LuÅ¾iÄ•kih Srba* ide u dragocena ostvarenja naÅ¡e proze i po svom studioznom pristupu fenomenu LuÅ¾iÄ•kih Srba i po toplom, prisnom putopisnom pripovedanju.

MiÅ¡a PetroviÄ‡

ÐˆÐµÐ»ÐµÐ½Ð° Ð‚Ð¾Ñ€Ñ’ÐµÐ²Ð¸Ñ›

Ð‰Ñƒ±Ð¸ÑˆÐ° Ð‘Ð°Ñ‚Ð° Ð¸Ð¸Ð´Ð¸Ñ› Ð³Ð¾Ð²Ð¾Ñ€Ð¸

ÐˆÐµÐ»ÐµÐ½Ð° Ð¢Ñ€Ð¸Ñ„ÑƒÐ½Ð¾Ð²Ð¸Ñ›

Ð•ÐµÐ±Ð¾Ñ˜ÑˆÐ° Ð›Ð°Ð¿Ñ‡ÐµÐ²Ð¸Ñ›, ÐœÐ¸Ñ›Ð° Ð¦Ð²Ñ˜ÐµÑ‚Ð¸Ñ›, ÐœÐ¸Ð»Ð¾Ñˆ ÐŸÐµÑ‚Ñ€Ð¾Ð²Ð¸Ñ› Ð¸ Ð‰Ñƒ±Ð¸Ñ